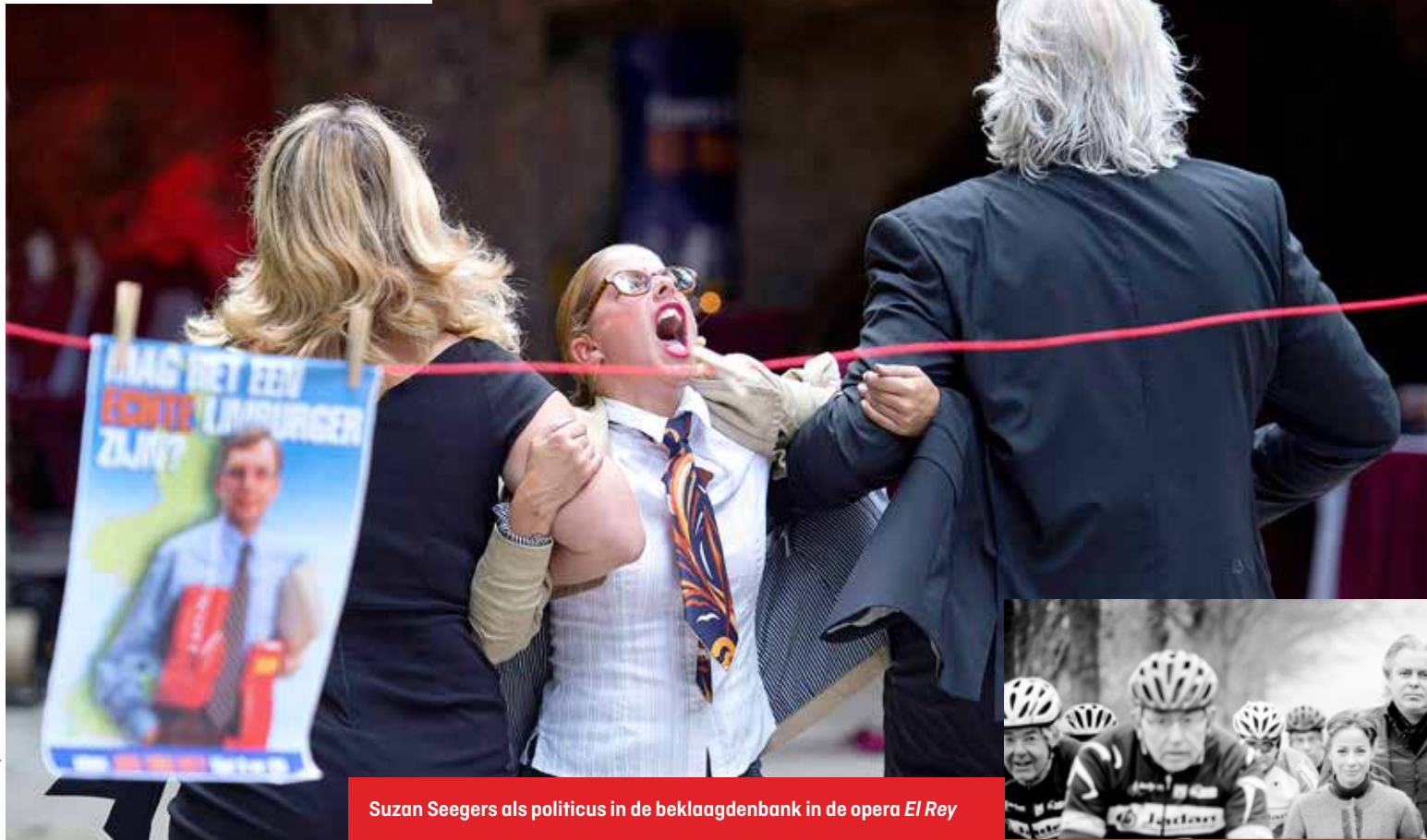

CULTUUR

Suzan Seegers als politicus in de beklagdenbank in de opera *El Rey*

Zelfs in wielrennen schuilt een opera

KLASSIEK / Een opera over politicus Jos van Rey en wielrenner Tom Dumoulin. Hoe eeuwenoude aria's van Mozart en Puccini hun actuele kracht tonen.

Joost Galema

Hoe kunnen nieuws en kunst elkaar ontmoeten? Op deze woensdag, begin mei, schrijven de kranten grote koppen over de strafeis van twee jaar tegen de Limburgse politicus Jos van Rey. Dezelfde avond in het theater in zijn thuisstad Roermond, verdedigt hij zich tegen alle aantijgingen in de opera *El*

Rey van het gezelschap Opera 2.0.

Actrice Suzan Seegers raast als een wervelwind door de zaal van de uitverkochte Oranjerie in de rol van de verongelijkte politicus, sopraan Fenna Ograjensek en bariton Sef Thissen schetsen de emotionele binnenwereld van zijn personage door het zingen van hertaalde aria's uit opera's van Mozart, Puccini, Verdi, Bellini, Bizet, Wagner en Dvorák.

Allemaal in Limburgs dialect. *'Wrief in dien hand, Ricardo, straks leet dien ketting klaor,'* bijvoorbeeld over Van Rey die 'klankbordt' met de Roermondse burgemeesterskandidaat Ricardo Offermanns. De Venlose muzikant en schrijver Frans Pollux gebruikt daarvoor het duet *La ci darem la mano* uit Mozarts *Don Giovanni*, dat ook draait om een heimelijke paringsdans. Hij weet op die ma-

nier de oorspronkelijke strekking van de aria's te behouden.

Het idee ontstond als een experiment, bedacht aan de keukentafel door Ograjensek, Thissen en Pollux. 'Opera is een problematische kunstvorm,' beaamt Thissen. 'Prachtige muziek, maar oude verhalen, die meestal de moderne luisteraar niet meer aanspreken. Als oplossing verplaatsen de regisseurs de plot vaak naar deze tijd, dan wordt een achttiende-eeuwse graaf ineens autodealer. Maar wezenlijk verandert er weinig, want het draait nog altijd om maatschappelijke problemen en taboes van zo'n tweehonderd jaar

HERTALEN VOOR DE BERG VAN DUMOULIN

Voor *De berg van Tom*, over wielerved Tom Dumoulin, maakte Frans Pollux Nederlandse hertalingen van beroemde aria's en duetten. Het verhaal is opgebouwd rond hoogtepunten uit opera's van Giacomo Puccini (*Gianni Schicchi* en *Tosca*), Wolfgang Amadeus Mozart (*Don Giovanni*), Giuseppe Verdi (*Nabucco*, *Macbeth* en *Un ballo in maschera*), Gioacchino Rossini (*Barbier van Sevilla*), Gaetano Donizetti (*Don Pasquale*), Richard Wagner (*Tannhäuser*) en Richard Strauss (*Arabella*).

Opera 2.0 heeft twee mogelijke eindscènes klaarliggen voor de opera over Tom Dumoulin

Opera 2.0

geleden. Onze insteek was een nieuw en actueel verhaal, opgetuigd met oude, beroemde aria's, want die gaan over gevoelens die van alle tijden en plaatsen zijn.'

Zes jaar geleden experimenteerde Jan Rot ook met die vorm in zijn musical *De palingvissers*, maar daarin liet hij het nieuwselement weg: het ging om een liefdesgeschiedenis in Volendam, afgeleid van de Bizet-opera *De parlevissers*, over twee gezworen vrienden die houden van dezelfde vrouw.

Het Limburgse Opera 2.0 gebruikt de kunstvorm om iets over actuele thema's te zeggen. Wat

kleinschalig begon, groeide plotseling in Limburg uit tot een kasraker. *El Rey* kwam tot stand zonder subsidie met twee keukentrappen, een waslijn, een paar afgedankte bureaustoelen en wat oude kranten als decor. Het drietal rekende op niet meer dan enkele tientallen bezoekers, maar het liep storm en in Roermond moest de voorstelling zelfs uitwijken naar theater De Oranjerie, dat met zijn achthonderd zitplaatsen meerdere malen uitverkocht.

En nu komt er een nieuwe opera, niet in het Limburgs, maar in het Nederlands. *De berg van Tom* zal gaan over de olympische tijdrit van wielerved Tom Dumoulin. Het verhaal draait om een voormalige wielervedkampioen die op televisie de verrichtingen van Dumoulin in Rio ziet. Hij heeft alles gewonnen, behalve dat olympische goud, en moet in het reine komen met het feit dat een nieuwe generatie hem zal doen vergeten.

De première is in Valkenburg, op de avond van de olympische tijdrit. 'Daar gaan we eerst naar kijken met het publiek,' zegt Ograjensek. 'Vervolgens begint de opera. We hebben twee slotscènes voorbereid, afhankelijk van of Dumoulin wint of verliest.'

Het succes van *El Rey* is ook elders opgevallen, zodat de wielervedopera in verscheidene andere Nederlandse theaters te zien zal zijn. Veel bezoekers op die woensdagavond bij *El Rey* in Roermond erkennen dat ze nog nooit een echte opera hebben bezocht. 'Maar in deze vorm bestellen we vanavond nog een kaartje,' zegt een jong stel.

En de puristen kunnen het doen met de uitspraak van de Britse toneelschrijver Noël Coward: 'Mensen vergissen zich als ze beweren dat opera niet meer is wat het was. Het is nog precies wat het was. Dat is het probleem.'

E

IN PREMIÈRE

SELECTIE UIT HET CULTUURANBOD

Peter Pontiac

Werk van de in 2015 overleden Peter Pontiac

Marrakech bevriend met een Russische miljonaar. Als lid van de Russische maffia vraagt hij het koppel geheime informatie aan de Britse geheime dienst te leveren, in ruil voor asiel. Met Ewan McGregor en Damien Lewis. Vanaf 2 juni

Hanneke Giezen-Hermes II

Hanneke Giezen, *Hermes II* (Galerie Nasty Alice)

Kunst – Holland Festival

Het – sinds 1947 – jaarlijkse evenement in Amsterdam met heel veel internationaal theater, muziek, dans, film en beeldende kunsten. Focus is dit jaar *Edges of Europe*. Actuele Europese kwesties vormen het onderwerp van diverse voorstellingen. 4 tot en met 26 juni, diverse locaties, Amsterdam

Onderwaterconcert van de Deense band Between Music

<Geen kruisende koppeling>

Strips – Haarlemse Stripedagen

Haarlem staat tien dagen in het teken van strips, met tentoonstellingen, beurzen, lezingen, concerten en filmvoorstellingen. Bekijk de stripnamen in de Bakeneskerkerk, de expositie van Tom Poes en heer Bommel of ontmoet de makers van *Fokke & Sukke*. 3 tot en met 12 juni, diverse locaties, Haarlem

Film – Our Kind of Traitor

Een Brits stel, Perry en Gail, raakt tijdens hun vakantie in

Beurs – KunstRAI

De 32ste editie van de kunstbeurs KunstRAI vestigt dit jaar de aandacht op Berlijn. Naast hedendaagse kunst uit Nederland staan tijdens het evenement acht galerieën uit de Duitse hoofdstad centraal. 1 tot en met 5 juni, RAI Amsterdam

Opera – AquaSonic

De band Between Music geeft tijdens de Operadagen 's werelds eerste onderwaterconcert. De zangeres zingt met een luchtbel in haar mond korte, hoge tonen onder leiding van 'waterproof' instrumenten. 27 tot en met 29 mei, Noletoonsen, Rotterdam

E